

Aan de slag met risicovechtsporten

Opvolging van een vechtsportevenement in je gemeente

Superfight, MMA Strength & Honour Championship, Gents Boksgala ... Het zijn maar enkele namen van evenementen binnen de risicovechtsporten. Voor jou een ver-van-mijn-bedshow, of niet? Zelfs al komen de vechtsportkampioenen nog niet langs bij jou in de gemeente, wanneer je een aanvraag krijgt voor een risicovechtsportevenement kan je maar beter goed voorbereid zijn. Het Risicovechtsportplatform biedt je een houvast om beter om te gaan met vechtsportevenementen.

Ineke Daelman
projectmedewerker Risicovechtsportplatform
ineke@vlaamsesportfederatie.be

Wanneer een (risicovechtsport)evenement plaatsvindt in gemeentelijke infrastructuur of wanneer de gemeente het evenement (deels) sponsort, draagt ze een bepaalde verantwoordelijkheid. Daarom adviseert het Risicovechtsportplatform (RVSP) om vóór het evenement een gesprek aan te gaan met de organisator, met behulp van een vragenlijst. Indien dit om praktische redenen moeilijk is, kan je de vragenlijst via telefoon, mail of een online aanvraagformulier afnemen. Uit de vragenlijst of het gesprek haal je

meer informatie over het evenement en leer je of er al dan niet risicovechtsporten aan bod komen. Dit is nodig om, gezien de specificiteit van risicovechtsporten, eventuele bijkomende richtlijnen of maatregelen te bepalen.

De specificiteit van risicovechtsporten uit zich voornamelijk op het vlak van gezond en ethisch sporten. Om gezond en ethisch sporten te waarborgen is het noodzakelijk dat er transparantie bestaat over de organisator, de hieraan verbonden fede-

ratie, de deelnemers, de sporten die aan bod komen, de doelgroepen, het al dan niet competitieve karakter, de medische omkadering ... Deze parameters vertalen zich concreet in een aantal richtlijnen en maatregelen.

We belichten in dit artikel de belangrijkste vragen uit de lijst. De volledige vragenlijst kan je vinden op www.vechtsportplatform.be > Toolbox > Overheidsdiensten.

Gaat het over risicovechtsporten?

Voor een vechtsportleek is het herkennen van sporttakken en verschillende stijlen een van de moeilijkste vraagstukken. Een eerste houvast is de definitie van risicovechtsporten: *risicovechtsporten zijn die sporten waarbij het toegestaan is bepaalde technieken te gebruiken met de intentie de fysieke of psychische integriteit van de tegenstander te verminderen.*¹ Enkele voorbeelden: kickboksen, thaiboksen, Muay Thai, full contact karate, MMA (Mixed Martial Arts), Sanda (stijl binnen Wushu), boksen (Frans boksen, Engels boksen), taekwondo ...

Om te weten of je te maken hebt met een risicovechtsport kan je het best nagaan welke technieken er gebruikt worden. Worden er slagen, stoten of trappen toegepast? Richt men zich hierbij op het hoofd en/of op (een deel van) het lichaam? Worden wurgingen of klemmen gebruikt? Het gaat zéker over een risicovechtsport wanneer een slag, stoot of trap wordt toegediend aan de tegenstander waardoor diens psychische of fysieke integriteit verminderd wordt, zoals bewustzijnsverlies, een breuk ... en wanneer hier een score of winst uit voortvloeit voor de toediener. Wanneer de toediener echter bestraft wordt voor het veroorzaken van een letsel, gaat het niet over risicovechtsport.

Ook de mate van contact bepaalt het risico van de sport. Er bestaat *full*

Transparantie is nodig om gezond en ethisch sporten te kunnen waarborgen

contact (hard contact), *light contact* (contact), *semi contact* (zacht contact, aanraken zonder kracht) of *katastijl* (geen contact, een stijlvorm waarbij niet gevochten wordt tegen elkaar). Verder spelen ook de reglementering en de manier waarop de sporten georganiseerd worden een grote rol bij het onderscheiden van risicovechtsporten en vechtsporten. Zo komt het voor dat slechts bepaalde stijlen van een sport onder risicovechtsporten gecatalogiseerd worden (bv. full contact karate). Er duiken ook regelmatig nieuwe namen op voor een stijl of sportvorm die een afgeleide of een mix is van verschillende vechtsporten (bv. Sport Xtreme). Kortom, een antwoord vinden op deze vraag is niet altijd evident. Neem bij twijfel contact op met het Risicovechtsportplatform (zie kader).

Gaat het over wedstrijden?

Het is belangrijk om te weten of een evenement een recreatief of competitief karakter heeft. Bij de organisatie van risicovechtsportwedstrijden zijn namelijk specifieke maatregelen vereist (zie kader). Vechtsportevenementen met een recreatief karakter kunnen sterk uiteenlopen. Het kan gaan om demonstraties, open trainingen, stages, seminars ... Wedstrijden worden dan weer meestal georganiseerd onder twee vormen: gala's en toernooien.

Gala's gaan veelal 's avonds door (uitgezonderd jeugd gala's). Er vindt slechts één wedstrijd tegelijkertijd plaats waardoor het totaal aantal

Risicovechtsport of niet?

Neem bij twijfel contact op met het Risicovechtsportplatform:

ELS DOM //
Projectcoördinator
els@vlaamsesportfederatie.be
0495/10.06.84

INEKE DAELMAN //
Projectmedewerker
ineke@vlaamsesportfederatie.be
0495/10.07.90

¹ Art. 3, 7°, Besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet van 20 december 2013 inzake gezond en ethisch sporten.

wedstrijden beperkt blijft. Alle wedstrijden worden georganiseerd in of op één centrale wedstrijdruimte (ring, mat, octagon). Er gaat veel aandacht naar de omkadering van het evenement. Er is meestal ruimte voor VIP's en de organisatoren willen graag een groot spektakelgehalte scheppen. Deze evenementen lokken dan ook een groot aantal toeschouwers. Deze wedstrijden worden onder andere georganiseerd binnen de Vlaamse Boks Liga en VKBM²O.

Tornooien gaan vaak overdag door op één of meerdere dagen. Deze organisaties omvatten meerdere wedstrijden en er wordt gevochten volgens een specifiek wedstrijdssysteem, bijvoorbeeld een poule- of afvalsysteem. De wedstrijden vinden vaak plaats op verschillende wedstrijdoppervlaktes tegelijkertijd. Soms worden de finales van deze tornooien in galastijl afgewerkt. Deze wedstrijden worden onder andere georganiseerd binnen ABC Vlaanderen, de Vlaamse Taekwondo Bond, de Vlaamse Vechtsport Associatie en de Vlaamse Wushu Federatie.

In samenwerking met welke federatie verloopt het evenement?

Er zijn verschillende mogelijke organisatoren. Het evenement kan georganiseerd worden door een federatie of door een club, een promotor of een commerciële organisatie, al dan niet in samenwerking met een federatie. De organiserende of meewerkende federatie kan zich toeleggen op één specifieke vechtsport (bv. de Vlaamse Boks Liga biedt enkel Engels boksen aan), op meerdere vechtsporten (bv. de Vlaamse Vechtsport Associatie) of op verschillende sporten waaronder vechtsporten (bv. FROS Amateursportfederatie).

Wanneer het gaat over de organisatie van wedstrijden (vechtsport of risicovechtsport) adviseert het RVSP dat het evenement georga-

niseerd wordt door of in samenwerking met een van de volgende federaties: ABC Vlaanderen, Vlaamse Aikido Vereniging, Vlaamse Boks Liga, Vlaamse Judofederatie, Vlaamse Ju-Jitsu Federatie, Vlaamse Karate Federatie, VKBM²O, Vlaamse

Taekwondo Bond, Vlaamse Vechtsport Associatie en Vlaamse Wushu Federatie. Deze vechtsportfederaties beschikken over de noodzakelijke sporttechnische kennis en omkadering in de overeenkomstige sporttakken. Op die

Maatregelen treffen bij wedstrijden

De specifieke maatregelen voor risicovechtsportwedstrijden zijn terug te vinden op www.vechtsportplatform.be > Toolbox > Overheidsdiensten. Laat de organisator deze specifieke maatregelen treffen en leg eventueel de gemaakte afspraken vast in een afsprakennota. De toepassing van de verschillende maatregelen kan je controleren aan de hand van een checklist.

Het RVSP adviseert om geen ondersteuning (accommodatie, financieel ...) te bieden in de volgende gevallen:

- De organisatie verloopt niet in samenwerking met een met het RVSP samenwerkende federatie.*
- De deelnemers zijn niet verzekerd of worden niet jaarlijks én vlak voor de wedstrijd medisch geschikt verklaard.
- Er worden geen maatregelen genomen om de gezondheid en veiligheid van de deelnemers te waarborgen.
- De organisator neemt geen maatregelen voor een degelijke sporttechnische omkadering.
- De organisator voorziet niet in een professionele medische omkadering.
- De medische opvolging van de deelnemers wordt niet geregistreerd.

* Volgende federaties werken samen met het RVSP: ABC Vlaanderen, Vlaamse Boks Liga, VKBM²O, Vlaamse Taekwondo Bond, Vlaamse Vechtsport Associatie, Vlaamse Wushu Federatie.

Specifieke maatregelen bij wedstrijden voor jeugd

Deze maatregelen moeten terug te vinden zijn in de reglementen. Evenementen voor jeugd waarvoor geen bijkomende maatregelen genomen zijn, worden afgeraden door het RVSP.

- De wedstrijd omvat aangepaste of alternatieve wedstrijdvormen.
- KO op het hoofd wordt niet toegelaten.
- Er is bijkomend beschermingsmateriaal voorzien (bv. gezichtsbeschermer, hoofdbescherming, scheenbeschermers ...)
- Gelijkwaardige tegenstanders worden gegarandeerd door rekening te houden met leeftijd, gewicht, niveau ... Bijvoorbeeld: maximaal 2 jaar leeftijdsverschil, maximaal 3 kg gewichtverschil, vergelijkbaar aantal wedstrijden ...
- Bepaalde technieken worden verboden (bv. geen slagen of stoten naar het hoofd).
- De wedstrijd vindt plaats in een jeugdvriendelijke omgeving waarbij fairplay voorop staat.

manier dient de organisator zich te houden aan de door de federatie opgelegde maatregelen om de veiligheid te garanderen. Daarnaast staat de federatie in voor de sport-specifieke omkadering met gekwalificeerde officials. In geval van risicovechtsporten ziet de federatie er bovendien op toe dat alle deelnemers medisch geschikt zijn.

Voor recreatieve vechtsportevenementen kan de samenwerking ook verlopen met een recreatieve sportfederatie die zich ook richt op vechtsporten: BVLO, Fedes, FROS Amateursportfederatie, Sportafederatie of Sportievak.

Bovenstaande federaties garanderen dat alle deelnemers verzekerd zijn voor lichamelijke ongevallen en burgerlijke aansprakelijkheid volgens de minimumvoorwaarden zoals bepaald door de Vlaamse regering, wanneer het evenement uit-

sluitend openstaat voor leden van de eigen federatie (gesloten organisatie). Bij organisaties in samenwerking met een andere federatie of wanneer het evenement ook toegankelijk is voor niet-leden van de federatie (open organisatie) is dit echter geen garantie.

Zijn de deelnemers volwassenen, jongeren en/of kinderen?

Vechtsportevenementen kunnen ingericht worden voor volwassenen en/of jeugd. De deelnemers kunnen recreanten of competitiesporters zijn. Voor recreatieve evenementen nemen volwassenen en jeugd vaak door mekaar deel. In geval van competitie worden meestal eerst de jeugdwedstrijden afgewerkt voor de wedstrijden voor volwassenen starten.

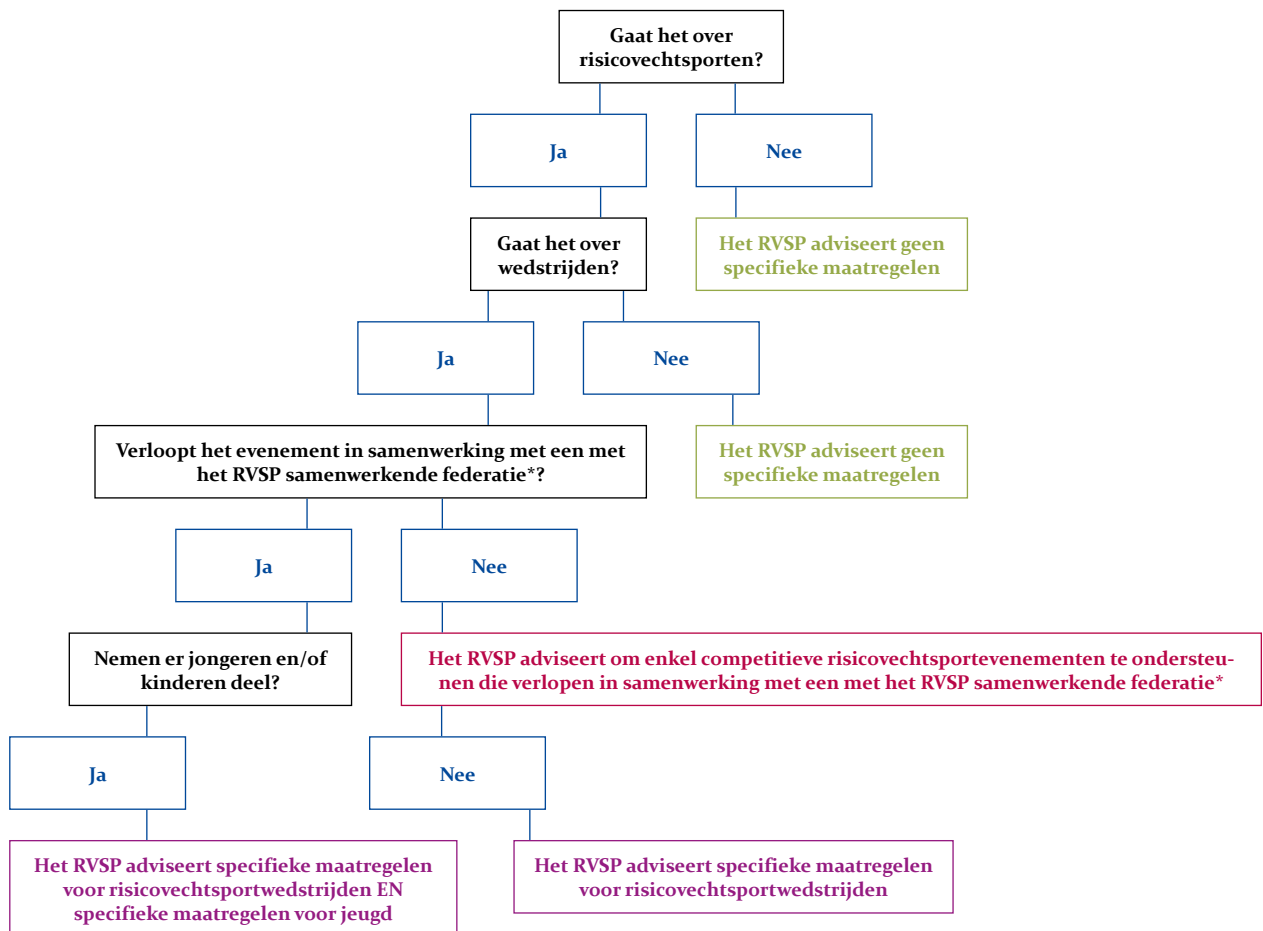
Zowel bij recreanten als competi-

Aan de slag!

Ga op voorhand een gesprek aan met de organisator en gebruik de vragenlijst als leidraad voor dit gesprek. Zorg dat je na afloop zeker een antwoord hebt op volgende vragen:

- Gaat het over risicovechtsporten?
- Gaat het over wedstrijden?
- In samenwerking met welke federatie verloopt het evenement?
- Zijn de deelnemers volwassenen, jongeren en/of kinderen?

Volg nadien onderstaand stappenplan om na te gaan welke maatregelen het RVSP adviseert.

* ABC Vlaanderen, Vlaamse Boks Liga, VKBM²O, Vlaamse Taekwondo Bond, Vlaamse Vechtsport Associatie, Vlaamse Wushu Federatie

tiesporters wordt bij volwassenen voornamelijk rekening gehouden met het gewicht om sparringpartners of tegenstanders tegenover mekaar te plaatsen. Voor competitie-sporters wordt ook rekening gehouden met het niveau. Voorbeelden van een opsplitsing in niveaus: een onderverdeling tussen elite en amateurs, onderscheid tussen A-, B-, C- of D-klasse ... Afhankelijk van het niveau is meer of minder beschermingsmateriaal verplicht. Het minimale beschermingsmateriaal wordt

vaak door de federatie aangeleverd zodat de kwaliteit bewaakt kan blijven. Indien de federatie het materiaal niet aanlevert, moet duidelijk zijn waaraan het moet voldoen. De organisatie moet het gebruikte beschermingsmateriaal ook controleren.

Bij de jeugd wordt er voornamelijk gewerkt in verschillende leeftijds- en gewichtsklassen. Daarnaast is het ook belangrijk om de ervaring mee in rekening te brengen voor competitie. Zo worden er bijvoorbeeld

beginnerstornooien georganiseerd voor sporters met beperkte wedstrijdervaring. Voor jeugdsporters moeten specifieke maatregelen genomen worden (zie kader op p. 48). //

Meer lezen over dit onderwerp?
Zoek in de ISB-Kennisbank met de trefwoorden
VECHTSporten